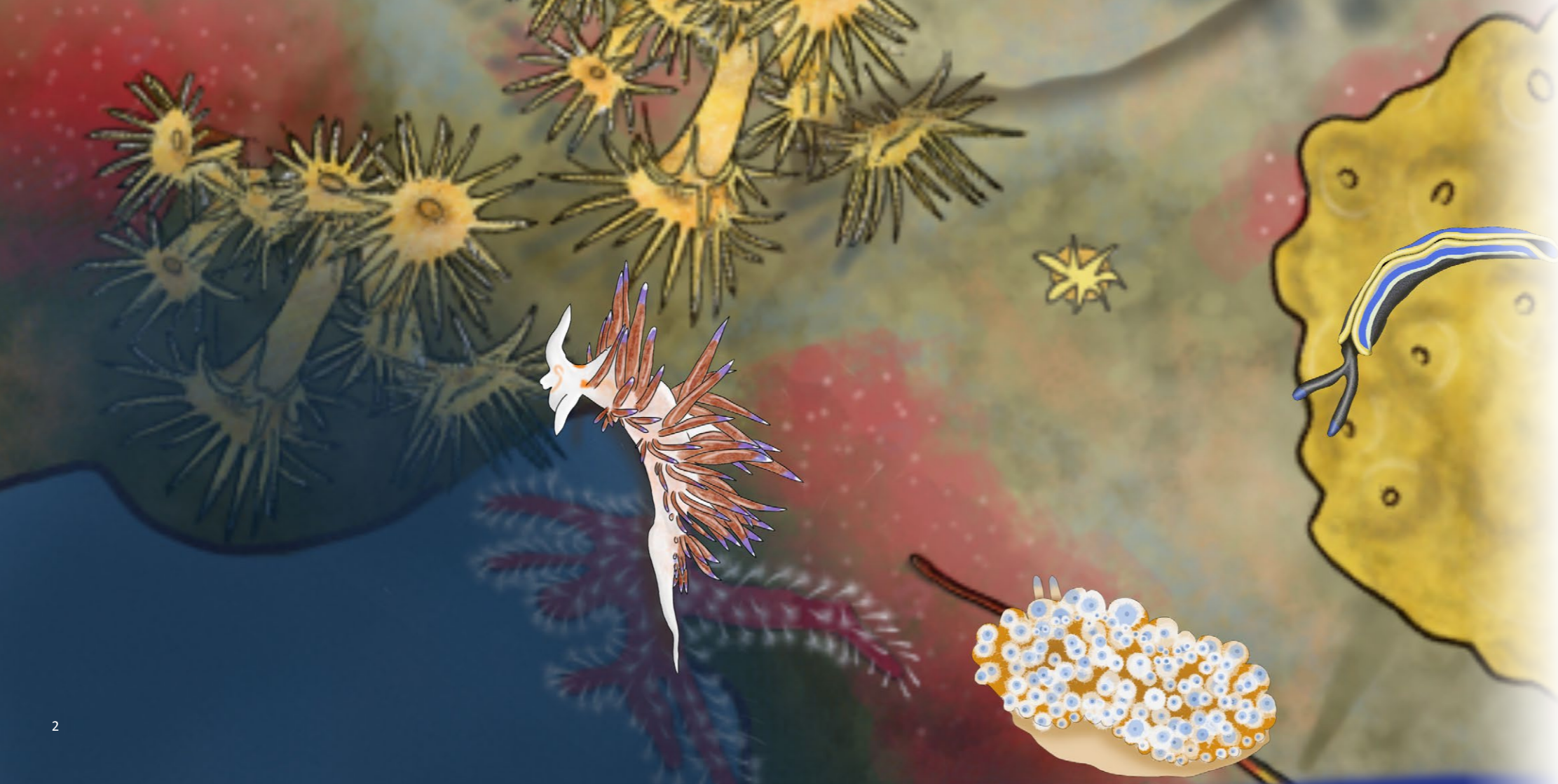

OBJECTIU MACRO: ELS NUDIBRANQUIS, COLORS I FORMES INSOSPITATS

OBJECTIU MACRO: ELS NUDIBRANQUIS, COLORS I FORMES INSOSPITATS

Els nudibranchs, sovint anomenats bavoses o llimacs de mar, són cargols sense closca, molt abundants al Mediterrani. Destaquen pels seus colors molt vius i amb combinacions sorprenents, que fan que siguin considerats com les “papallones del mar”.

Trobar nudibranchs sovint és una sorpresa i fa que molts submarinistes col·leccionin aquestes troballes com a moments especials i sempre estiguin alerta per veure una nova espècie amb formes i colors diferents.

ELS NUDIBRANQUIS

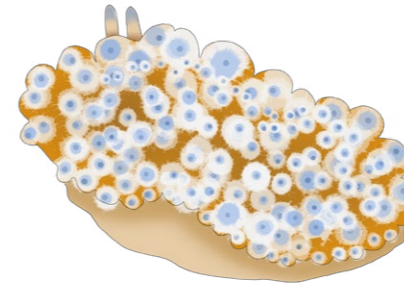
Cal dir que formen part d'un grup molt més gran (anomenat heterobranquis) tots els membres del qual són cargols sense closca, o amb una closca molt petita o amagada, i és habitual que els submarinistes anomenin nudibranquis de forma general a tot el grup.

A la nostra costa n'hi ha prop de 150 espècies diferents, cadascuna amb una forma i un patró de colors propi i amb mides que van des de mil·límetres fins a uns 5 centímetres, tot i que hi ha espècies que poden arribar a més de 20 i 30cm.

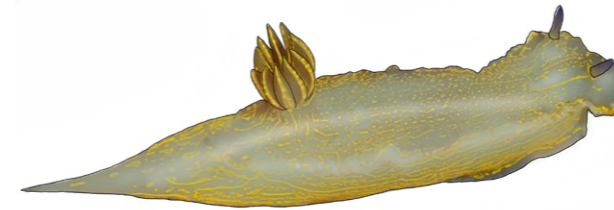
Semblaria que aquests llimacs, que han perdut el mecanisme de defensa que significa la closca, són preses fàcils per a peixos o altres mol·luscs i que haurien de camuflar-se enlloc de lluir amb colors cridaners, i així és en alguns casos, però els que veiem -de colors llampants- han substituït la closca per defenses químiques com ara cèl·lules urticants o tòxiques i la seva coloració així ho indica als possibles depredadors.

Felimida luteorosea

Janolus
Janolus Cristatus

Hypselodoris

SABIES QUE:

Es considera que al mar català n'hi ha unes 150 espècies i més de 3.000 a nivell mundial.

La seva classificació no està totalment resolta i es troba en constant revisió. A més, de forma regular se n'observen noves espècies.

Aquesta gran diversitat ha fet d'aquests animals autèntiques joies per a col·leccionar-ne observacions i són l'objectiu preferent de molts fotògrafs "macro".

En ser un grup tan divers en trobem en diferents hàbitats, alguns s'alimenten d'algues i d'altres de petits crustacis i fins i tot d'altres nudibranquis, i tenen diferents estratègies de reproducció, tot i que tots ells ponen ous i són hermafrodites.

ET PROPOSEM UN REPTE!

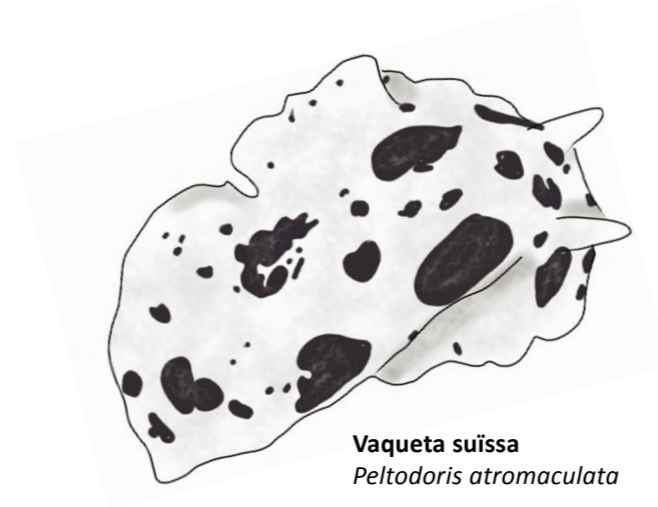
Les *Flabellines*, les vaquetes suïsses i la *Thuridilla* són alguns nudibranquis molt habituals, no acabis la temporada de busseig sense haver localitzat, com a mínim, un exemplar de cada espècie, es poden veure tot l'any!

Flabellina
Flabellina affinis

Flabellines. És una de les espècies més conegudes pels submarinistes, impossible de confondre amb cap altre. Deuen el seu color i la capacitat urticant al fet que mengen plomes de mar i incorporen les cèl·lules urticants d'aquestes a les protuberàncies fluorescents per allunyar els depredadors.

Solen fer entre 2 i 5 centímetres i les trobem a totes les fondàries; com quasi tots els seus parents, viuen sobre el fons, entre les incrustacions de les roques i les parets.

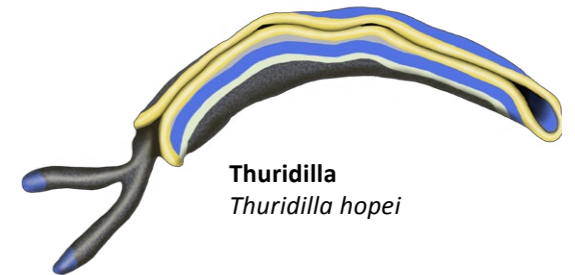

Vaqueta suïssa
Peltodoris atromaculata

Les **vaquetes suïsses**, tot i que els seus colors no són tan brillants, també són inconfusibles. Poden mesurar fins a 15 centímetres, la qual cosa en facilita l'observació i viuen des d'en aigües superficials fins a 50 metres de fondària, normalment a les parets més verticals.

Com les Flabellines, adquireixen una defensa química del seu aliment principal, una esponja anomenada *petrosia*.

Les **Thuridilles** són uns opistobranquis molt comuns, que a vegades passen desapercebuts degut a la seva petita talla. El seu cos de color blau, groc/taronja i blanc té dues "ales" que porta replegades a l'esquena i al cap hi té dues antenes molt grans.

Thuridilla
Thuridilla hopei

ON OBSERVAR-LOS

En estar distribuïts en hàbitats diferents, és possible veure nudibranquis en totes les immersions i fins i tot fent snorkeling. La millor estratègia és buscar l'espècie de què s'alimenten o el microhàbitat que ocupen i, un cop localitzat el lloc, observar amb atenció i de ben a prop.

Molts mengen un sol aliment concret, com ara esponges, plomes de mar o gorgònies i no s'allunyen mai gaire de la seva font d'aliment. D'altres s'associen a hàbitats amb algues, posidònia o fons de sorra, això delimitarà la zona on buscar-los.

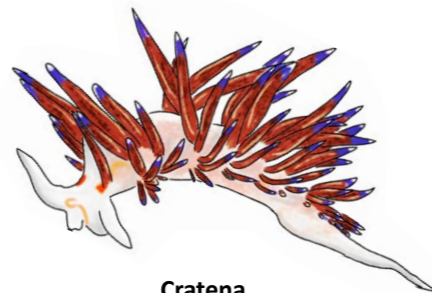
Parla amb el teu guia, tot i que es mouen, solen mantenir-se per la mateixa zona i et sabrà indicar els millors llocs on veure'ls.

COM OBSERVAR-LOS

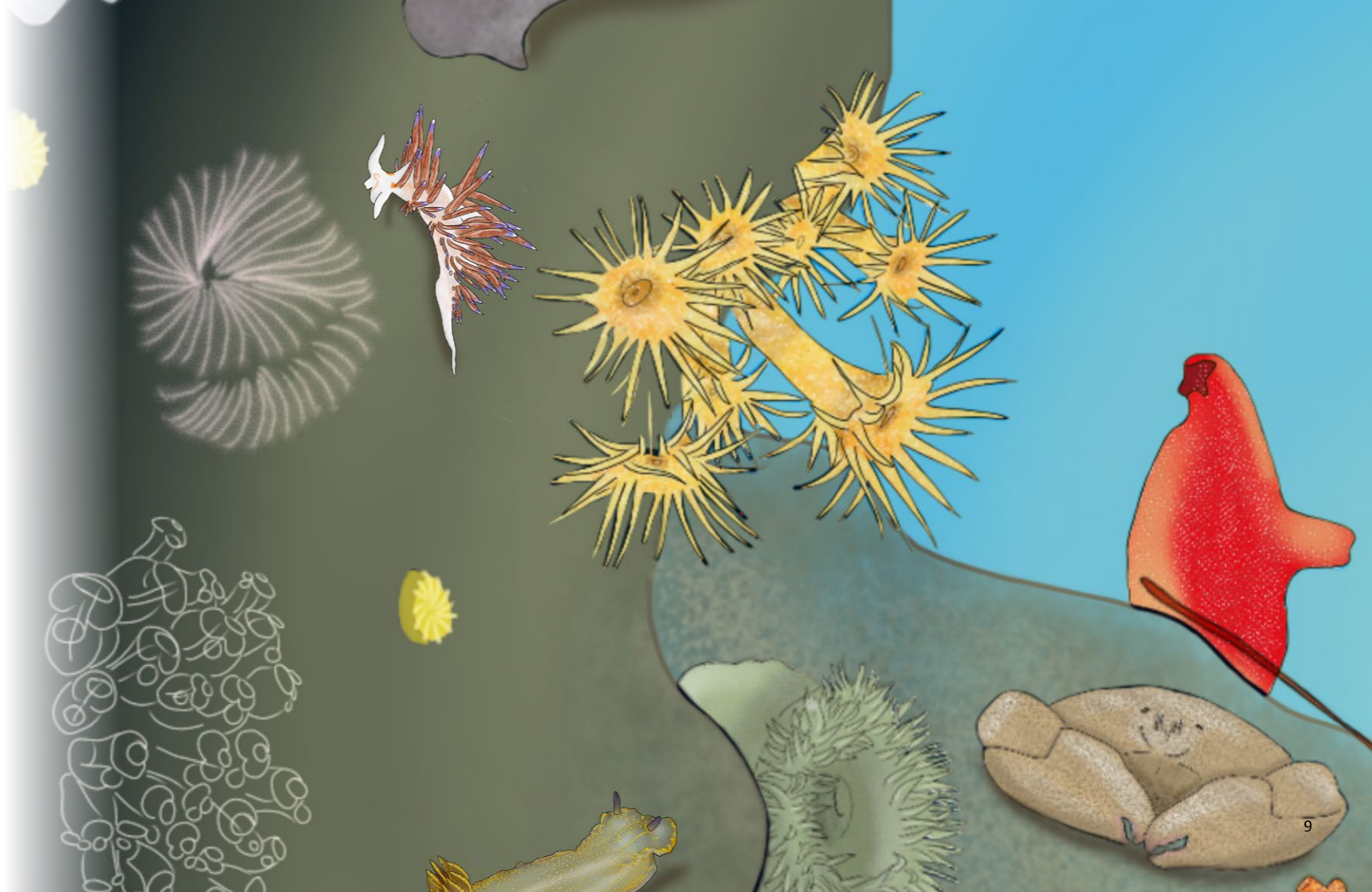
Per trobar-los hem de canviar la nostra escala d'observació i fixar-nos en tots els petits detalls.

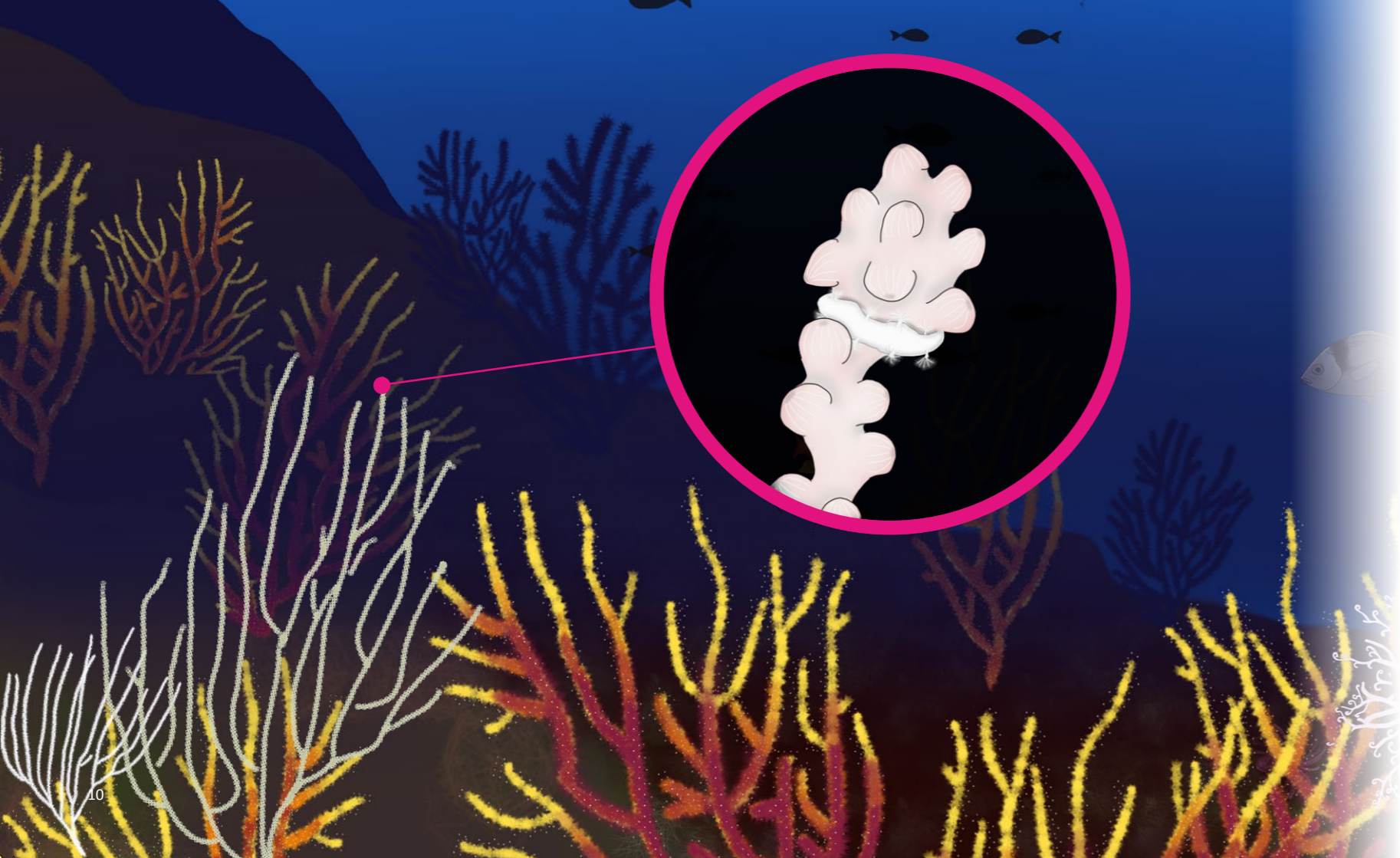
Alguns submarinistes enamorats dels nudibranquis fins i tot s'ajuden de lupes per detectar els més petits, però no cal que nosaltres anem tan enllà; sí que caldrà revisar amb cura cada segment del fons per trobar-los: un punt que esclata de color sota els nostres ulls.

Sovint són objectiu dels fotògrafs ja que són molt fotogènics, ens caldrà fer ús d'objectius macro i vigilar molt l'estabilitat.

Cratena
Cratena peregrina

PRECAUCIONS

En ser petits i requerir una observació minuciosa, cal vigilar molt a l'hora d'anar a veure nudibrànquis. És molt important controlar bé la flotabilitat per no malmetre els organismes de les roques amb els genolls o les aletes i tenir cura de no tocar el fons.

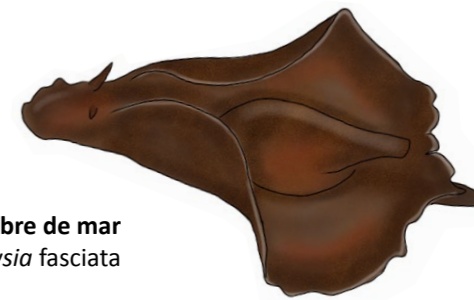
Si veiem que en una zona és impossible buscar-los sense malmetre l'entorn i els altres organismes, desplaçem-nos i intentem-ho més enllà.

I TAMBÉ

No és un nudibrànqui, sinó un opistobrànqui, però la podem considerar un parent: és la llebre de mar, un mol·lusc sense closca exterior que fa entre 20 i 40 centímetres quan és adult.

Tot i que passa gran part del temps sobre el fons, neda amb uns elegants moviments ondulants, especialment al vespre i a la nit.

Viu en fons poc profunds i trobar-la nedant, normalment sola, és un moment a recordar per a qualsevol submarinista.

Llebre de mar
Aplysia fasciata

Realització:

Associació de Centres Turístics Subaquàtics Costa Brava Sub

Coordinació:

Teresa Marquès

Disseny i maquetació:

Alexandra Ulpat (CODI Comunicació i Disseny)

Idea original, textos i il·lustracions:

Bufalvent. Estudi de la Mediterrània
Ona Font i Xavier Munill

Projecte cofinanciat pel Fons Europeu Marítim i de la Pesca